

Datum
2020-12-28
Vår referens
Joakim Iveroth
Strateg
joakim.iveroth@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Remiss från Infrastrukturdepartementet - Tidsfrister och kontaktpunkt för att främja produktionen av förnybar energi STK-2020-1372

Sammanfattning

Infrastrukturdepartementet har översänt promemoria *Tidsfrister och kontaktpunkt för att främja produktion av förnybar energi* med inbjudan att inkomma med synpunkter. För att implementera förnybartdirektivets artikel 16 i svensk rätt föreslås i promemorian en ny lag och en ny förordning med bestämmelser om tidsfrister för vissa tillståndsförfaranden vid produktion av förnybar el samt att Energimyndigheten blir kontaktpunkt för vissa tillståndsförfaranden vid produktion av förnybar energi. Stadsbyggnadsnämnden, tekniska nämnden samt miljönämnden har yttrat sig i ärendet där samtliga ställer sig positiva till förslagen, men där vissa förtydliganden efterfrågas. Nämnderna bedömer att tidsfristerna har utformats på ett sätt som troligen innebär att de får begränsad effekt i att främja produktion av förnybar energi.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

1. Kommunstyrelsen godkänner förslag till yttrande och skickar det till Infrastrukturdepartementet.

Beslutsunderlag

- Promemoria - Tidsfrister och kontaktpunkt för att främja produktionen av förnybar energi
- Remiss från Infrastrukturdepartementet - Tidsfrister och kontaktpunkt för att främja produktionen av förnybar energi
- Remissvar från tekniska nämnden
- Förslag till yttrande
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 210111 Remiss från Infrastrukturdepartementet - Tidsfrister och kontaktpunkt för att främja produktion av förnybar energi
- Tekniska nämnden beslut 201124 § 391 med Särskilt yttrande (SD)
- Remissvar från stadsbyggnadsnämnden
- Remissvar från miljönämnden
- Miljönämnden beslut 201215 § 211

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2021-01-11

Kommunstyrelsen 2021-01-13

Beslutet skickas till

Infrastrukturdepartementet
Tekniska nämnden
Stadsbyggnadsnämnden
Miljönämnden

Ärendet

Infrastrukturdepartementet har översänt promemoria *Tidsfrister och kontaktpunkt för att främja produktionen av förnybar energi* till Malmö stad med inbjudan att lämna synpunkter. Inom Malmö stad har ärendet remitterats till tekniska nämnden, stadsbyggnadsnämnden och miljönämnden som samtliga har inkommit med yttranden. Stadskontoret har utarbetat ett förslag till yttrande baserat på nämndernas synpunkter.

Promemorians bakgrund

I artikel 16 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2018/2001/EU om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor, förkortat *förnybartdirektivet*, ställs krav på medlemsländerna att införa tidsfrister för tillståndsförfaranden vad gäller produktion av förnybar elenergi samt att inrätta en eller flera kontaktpunkter. Kraven på tillståndsförfarandet, dvs. kedjan från bekräftelse på ansökan till översändelse av besked, innebär att denna inte får vara mer än två år generellt och maximalt ett år för anläggningar med en elproduktionskapacitet under 150 kW. Vad gäller kontaktpunkten är dess syfte att tillhandahålla vägledning och lätta på den administrativa bördan vid ansöknings- och tillståndsförfarandet för aktörer som önskar uppföra, uppgradera eller drifta anläggningar för produktion av energi från förnybara energikällor. Viktigt i sammanhanget är att direktivets krav på kontaktpunkt gäller produktion av förnybar energi, medan tidsfristskraven endast gäller i ärenden för produktion av förnybar el.

Kraven i direktivet föranledde ett regeringsuppdrag till Naturvårdsverkets att utreda och lämna förslag på hur förnybartdirektivets artikel 16 skulle kunna genomföras i Sverige, ett uppdrag som myndigheten avrapporterade i början av 2020. Regeringen och infrastrukturdepartementet har med utgångspunkt i förslagen i Naturvårdsverkets rapport utarbetat den promemoria som Malmö stad nu har fått chans att ge synpunkter på.

Promemorians innehåll och förslag

I promemorian föreslås en ny lag och en ny förordning med bestämmelser om

- Tidsfrister för vissa tillståndsförfaranden vid produktion av förnybar el.
- En kontaktpunkt för vissa tillståndsförfaranden vid produktion av förnybar energi.

Promemorians förslag överensstämmer i stora delar med de förslag som lades fram av Naturvårdsverket, med mindre justeringar och kompletteringar. Vad gäller tidsfristerna föreslår regeringen att ett tillståndsförfarande ska ta högst ett år om tillståndet avser anläggningar med en elproduktionskapacitet under 150 kW och högst två år för anläggningar med en högre elproduktionskapacitet. En tidsfrist på ett år föreslås även gälla i de fall en anläggnings utrustning byts ut för att öka anläggningens effektivitet eller kapacitet, då detta är att betrakta som en uppgradering.

I promemorian konstateras att det skulle vara möjligt för Sverige att sätta kortare tidsfrister eller sätta tidsfrister för flera områden, men av olika anledningar bedöms detta inte vara lämpligt. Bland annat lyfts Sveriges redan höga ambitioner på området men även den osäkerhet som finns kring huruvida kortare eller fler tidsfrister skulle vara det mest effektiva styrmedlet för att effektivisera en prövningsprocess. Regeringens avsikt är att de tidsfrister som föreslås blir en bortre gräns, detta eftersom det redan idag finns kortare tidsfrister i andra författningar som då ska gälla. Det finns till exempel kortare tidsfrister för prövningar enligt plan- och byggregelverket, vilket i praktiken innebär att tidsfristskraven inte kommer tillämpas i några ärenden enligt plan- och byggregelverket.

Vidare, Energimyndigheten föreslås bli den myndighet som får ansvaret att tillhandahålla en kontaktpunkt för sökanden i ärenden som gäller produktion av förnybar energi, ett ansvar som inkluderar samordning av arbetet mellan de myndigheter som berörs. För att undvika parallella system föreslår regeringen en enda kontaktpunkt, och att kontaktpunkten dessutom ska vara webbplats för att göra förfarandet så enkelt som möjligt för sökanden. En digital handbok ska dessutom tas fram och finnas tillgänglig på webbplatsen, som kan vägleda utvecklare av projekt för produktion av förnybar energi.

Även om Energimyndigheten är ansvarig myndighet kommer det krävas flera aktörers medverkan för att skapa innehållet i kontaktpunkten, där vissa myndigheter blir informationsansvariga med krav på sina egna webbplatser innehåll och tillgänglighet medan andra endast får ett verksamhetsansvar (ta emot ansökan eller pröva ett ärende), däribland kommunernas byggnadsnämnder. Flera av de ärendetyper som kommer att omfattas av den information och vägledning som ska tillhandahållas genom kontaktpunkten, handläggs av kommuner. Regeringen föreslår därför att de får meddela föreskrifter om kommuners medverkan i arbetet med den kontaktpunkt som inrättas, en medverkan som framförallt innebär att säkerställa att det på kommunens egen webbplats finns specifik och uppdaterad vägledning och information.

Konsekvenser för kommuner

Regeringen bedömer att förslagen inte får några konsekvenser för landets kommuner, varken för ekonomin eller för det kommunala självstyret. Föreslagna tidsfrister bedöms väl tilltagna jämfört med de frister som kommunerna redan har att förhålla sig till, och innebär endast en möjlig inskränkning i det kommunala självstyret i de fall där omprioriteringar behöver göras för att hålla dessa. Regeringen ser inte heller att kommuners bidrag i arbetet med kontaktpunkten kommer medföra några betydande kostnader. Den eventuella risk som finns förknippad med förslagen, i form av minskat kommunalt självstyre eller kommunalekonomiska konsekvenser i form av ökade kostnader, bedömer regeringen vara rimliga och acceptabla med tanke på direktivets ändamål, att gynna produktionen av förnybar energi och därmed arbeta för minskade växthusgasutsläpp.

Hur ställer sig nämnderna till förslagen

Samtliga tre nämnder har yttrat sig i ärendet. Ingen nämnd har något erinra mot promemorians förslag till lag och förordning och samtliga nämnder ställer sig positiva till förslagen vad gäller tidsfrister för tillståndsförfaranden och införandet av en digital kontaktpunkt.

Miljönämnden konstaterar att även om lagförslagen om tidsfrister är välkomna kommer de på grund av sin utformning endast ha begränsad effekt i att främja produktion av förnybar energi

eller på förvaltningens handläggningstider, i synnerhet eftersom det redan idag finns ett krav på skyndsamt hantering av ärenden i förvaltningslagen. Miljönämnden ser det också som något märkligt att lagförslaget främst är fokuserat på kommunerna och inte innehåller en rätt för regeringen att meddela föreskrifter om tidsfrister för länsstyrelserna, då det är länsstyrelsen som vanligtvis prövar tillståndspliktiga anläggningar för elproduktion.

Även stadsbyggnadsnämnden konstaterar att förslagen troligen kommer ha liten effekt. Tidsfristförslaget bedöms inte påverka bygglov- och anmälanprocessen i någon större utsträckning, och nämnden anser inte heller att förslaget kommer medföra några ekonomiska konsekvenser. Nämnden är positiv till förslagen som gäller kontaktpunkt, då införandet av denna bedöms underlätta för aktörers informationssök, förbättra samverkan och nödvändiga samarbeten, samt generellt sett snabba på handläggningstiden för tillståndprocessen som helhet för uppförande, uppgradering och drift av anläggningar för produktion av energi från förnybara energikällor. Samtidigt lyfter stadsbyggnadsnämnden att regeringens förväntningar på kommunerna att samarbeta med energimyndigheten i framtagandet av kontaktpunkten skulle kunna leda till följdkrav som kan komma att innebära direkta krav på hur de arbetar med information på Malmö stads hemsida, en risk som även miljönämnden lyfter.

Stadskontorets bedömning

Stadskontoret delar nämndernas synpunkter och har utformat ett yttrande baserat på deras synpunkter. Vad gäller utformandet av tidsfristerna, där både miljönämnden och stadsbyggnadsnämnden bedömer lagförslagen som effektlösa, är det stadskontorets uppfattning att regeringen och infrastrukturdepartementet är fullt medvetna om att de föreslagna tidsfristerna har begränsad funktionalitet och effekt, men att de ändå medvetet har valt att inte implementera kortare eller fler sådana. De går inte längre än vad direktivet kräver eftersom de själva är osäkra på om fler eller kortare tidsfrister är ett effektivt sätt att rationalisera en prövningsprocess på för att främja produktionen av förnybar energi. Stadskontorets uppfattning är därför att de förslag regeringen lägger fram för att möta direktivets krav kring tidsfrister är rimliga och väl avvägda.

Ansvariga

[Här kommer namnet på de chefer som i systemet har godkänt ärendet inför nämnd att hämtas in automatiskt. Du behöver bara skriva något under denna rubrik om du INTE kommer att få ärendet godkänt digitalt.]